

פרשת אמור-לג בעומר תשפ"א – איך רבי עקיבא המשיך אחרי האסון?

1. **ויקרא כג:** בחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות לה' שבעת ימים מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו... ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו. דבר אל בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש השביעי הזה חג הסוכות שבעת ימים לה': ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבדה לא תעשו... ביום השמיני מקרא קדש יהיה לכם והקרבנתם אשה לה' עצרת הוא כל מלאכת עבדה לא תעשו.

ראש השנה ד,א: שמיני עצרת רגל בפני עצמו הוא לענין פז"ר קש"ב (פיס): הכהנים ערכו הגרלה נפרדת על הקרבנות של שמיני עצרת מהפיס של חג הסוכות. זמן: מברכים שוב שהחיינו בעוד שבשביעי של פסח אין מברכים. רגל: בשמיני עצרת אין יושבים בסוכה, בעוד שבשביעי של פסח חלים דיני הפסח. קרבן: קרבנו שונה מקורבנות המוסף של סוכות. שיר: הלויים אמרו שירה שונה. ברכה: ברכת קדושת היום בתפילה וקידוש שונה מהברכה של סוכות ואומרים 'את שמיני עצרת החג הזה'.

רמב"ן ויקרא כג,לו: 'עצרת היא' - עצרתי אתכם לפני, כמלך שזימן את בניו לסעודה נוספת כיון שהגיע זמן ליפטר אמר בבקשה מכם עכבו עמי עוד יום אחד שקשה עלי פרידתכם... וצוה [גם] בחג המצות שבעה ימים בקדושה... ומנה ממנו תשעה וארבעים יום... וקידש יום שמיני כשמיני של חג והימים הספורים בינתיים כחולו של מועד בין הראשון והשמיני בחג - והוא יום מתן תורה שהראם בו אשו הגדולה. ולכך יקראו רבותינו ז"ל בכל מקום חג השבועות עצרת כי הוא כיום שמיני של חג.

2. **יבמות סב,ב:** שנים עשר אלף זוגים תלמידים היו לרבי עקיבא מגבת עד אנטיפרס וכולן מתו בפרק אחד... מפני שלא נהגו כבוד זה בזה. תנא: כולם מתו מפסח ועד עצרת... כולם מתו מיתה רעה, מאי היא? ... אסכרה [חיידק ה'דיפתריה' הגורם לחנק בגרון וכיום מחסנים את התינוקות מפניו].

פירוש המאירי יבמות סב: קבלה ביד הגאונים שביום ל"ג בעומר פסקה המיתה ונוהגים שלא להתענות בו. מנהגי מהרי"ל ימים שבין פסח לעצרת ז: ל"ג בעומר אין אומרים בו תחינה [תחנון]. שולחן ערוך סימן תצג: נוהגים שלא לישא אישה בין פסח לעצרת עד ל"ג בעומר... נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג בעומר שאומרים שאז פסקו מלמות – רמ"א: ומרבים בו קצת שמחה.

פרי חדש תצג,ב: יש לדקדק בשמחה זו למה? ואי משום שפסקו תלמידי רבי עקיבא למות – מה בכך? הרי לא נשאר אחד מהם וכולם מתו? ומה טיבה של שמחה זו?

3. **חיד"א טוב עין סימן יח אות פז:** מה שעושים שמחה בל"ג בעומר, אפשר דרבי עקיבא היה כלל גדול בתורה [מוסר התורה] ולימדה לכ"ד אלף תלמידים ומתו ונשאר העולם שמם, ויום ל"ג התחיל לשנות לרשב"י ורבי מאיר ורבי יוסי וכו' שתחזור התורה

בראשית רבה סה,ג: העמיד שבעה חדשים... אמר להם: בני, הראשונים לא מתו אלא שהיתה עיניהם צרה בתורה אלו באלו, תנו דעתכם שלא תעשו כמעשיהם, עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה.

סיום מסכת מכות: וכבר היה רבן גמליאל ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך... היו עולים לירושלים, כיון שהגיעו להר הצופים קרעו בגדיהם. כיון שהגיעו להר הבית, ראו שועל שיצא מבית קדשי הקדשים. התחילו בוכין ורבי עקיבא מצחק. אמרו לו מפני מה אתה מצחק? אמר להם מפני מה אתם בוכים? אמרו לו: מקום שכתוב 'הזר הקרב יומת' ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נבכה?! אמר להן לכך אני מצחק... באוריה כתיב: 'ציון שדה תחרש', ובזכריה כתיב: 'עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלם', עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה, הייתי מתיירא שלא תתקיים נבואתו של זכריה. עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת. אמרו לו: עקיבא ניחמתנו, עקיבא ניחמתנו. **לקו"ש יט/72:** רבי עקיבא מביא את הפסוק 'ציון שדה תיחרש', שכן המטרה של חרישת שדה היא לא לקלקל את השדה [אף שבמבט שטחי זה עלול להיראות כך], אלא אדרבה, חרישה היא צעד מוכרח כדי להביא את השדה לשלמותה, ואדרבה, ככל שהחרישה היא טובה יותר, כך הזריעה ואחריה הצמיחה מוצלחים יותר. עד"ז בענייננו: חורבן בית המקדש הוא בדוגמת החרישה, שדווקא על ידה יבוא היתרון של צמיחת הגאולה ובאופן הנעלה ביותר.

חידושי אגדות מהרש"א מכות שם: אמר להם רבי עקיבא לכך אני משחק – שהוא חרב והשועלים הלכו בו ולא העכו"ם, שאין להם נחת רוח ממנו יתברך במקום המקודש הזה להתיישב שם... כותיים כמה שנים היו זורעים בה ולא הייתה עושה פירות.